

Narrativa

"Crònica en dos temps". Al·legat I

Antoni Dalmases

Jo no ho volia fer. Quan vaig pujar a l'autobús estava tan tranquil com cada dia i em disposava a començar la meua jornada de treball visitant un client del carrer Viladomat. Res no m'amoïnava especialment, al contrari del que alguns dels testimonis han volgut fer creure, potser portats per una falsa pietat envers aquell pobre desgraciat. Estic disposat a acceptar que potser feia cara d'anar pensant en les meves cabòries: és que jo, des de sempre, les coses de la feina me les he preses amb rigor i seriositat. Sóc una persona normal, jo, què volen que digui, i no vaig pel món amb el somriure dels lirones penjant dels llavis. Sí, és clar que tinc les meves manies, com tothom; però fins avui ningú no podia tenir cap queixa de mi. Poden preguntar. També és falsa la suposició que jo hagués actuat en defensa pròpia, entesa en el sentit estricte que habitualment sol donar-se a aquesta expressió. El difunt no intentava atracar-me; ni tan sols va dirigir-me una mirada ni un mot, no he de dir pas una cosa per una altra. Ell estava allí, al mig de l'aglomeració ja habitual en aquella línia a l'hora punta del matí, amb el braç alçat i la mà agafada a la barra, per no caure, com fem tots. Em sembla recordar que es distreia fent ullades al diari que llegia un senyor assegut a la seva dreta, perquè tenia el cap decantat, com si seguís el posat tort dels titulars. Ni jo el coneixia, ni ell m'havia tractat mai, tal com s'ha dit. Per tant, considero que la premeditació del meu acte ha de ser descartada i això, segons tinc entès, ha de ser un atenuant suficient per qualificar el meu acte no d'assassinat, com hi ha qui s'entesta a repetir, sinó d'homicidi. I encara involuntari, perquè, com ja dic, no ho volia pas fer. Jo només vaig respondre, amb excessiva violència, és cert, i ho he admès des del principi, a un estímul o, més clarament, a una provocació que em venia de l'exterior, en cap cas de la meua voluntat que, ho exigeixo amb tots els respectes, però també amb tota la contundència, sempre ha estat immaculada. Molts dels qui m'escolten, si tenen el mínim sentit de la urbanitat que els suposo, n'estic segur, però ben segur, que es deuen haver trobat moltes vegades en una situació semblant i ara poden donar gràcies al cel que l'atzar m'ha posat a mi d'exemple, movent forces obscures que m'han fet actuar d'una mane-

ra que, amb vergonya, reconec incivil i perillosa. Però jo em pregunto: ningú, cap ni un, ha sentit mai la necessitat irreprimible de defensar-se, sí, dic defensar-se, d'una agressió per més involuntària que vulgui ser considerada? Fa molts anys que agafo els transports públics, aquí i en moltes altres ciutats, i potser aquesta ha estat la meua perdició, perquè, lluny d'adqui-

rir el costum inconscientment, el meu sentit comú m'ha posat especialment en guàrdia contra les males habituds, que no per ser generalitzades han de ser plausibles. I ara em trobo en aquest mal pas. Reconec que la víctima podia ser un honorable pare de família que es dirigia al treball, com jo mateix. Reconec que no devia servir contra mi ni contra cap dels altres viatgers un ànim advers o ofensiu. Tot i així, però, les normes bàsiques de la bona educació que encara haurien de ser vàlides en la nostra societat, per més deshumanitzada que estigui, les bones maneres, dic, són la base per a la convivència entre els humans. I aquesta és la qüestió, senyors. El meu al·legat es basa en el munt d'experiències que he anat acumulant a contracor i venent contínuament, amb un enorme i irrefrenable sentiment de repugnància. Són dies i mesos i anys, un darrera l'altre, de suportar gent menjant pipes de girasol i escopint les clofelles a banda i banda, tant a l'autobús com a la parada, fins deixar una catifa indecent sota els peus dels vianants. Són molts hiverns havent de fer el trajecte amb la finestreta mig oberta, tot i el fred, per tal d'evitar l'ofec de perfums greixosos i marejadors, de laques i cremes que les senyores i senyoretes es posen desconsideradament i que escampen un aiguabarreig de sentors que entroxquen i arriben a fer rodar el cap. I una infinitud de viatges entre mecànics i manyans de granotes enfosquides per l'oli i el greix de les màquines que enterboleix l'aire i converteix cada inspiració en un atac frontal a les fibres íntimes del cervell que s'exciten, amb la trompada, fins gairebé adolorir-se. I tants estius d'amuntegament animal, els uns sobre els altres sense remei, amb els cossos en un fregadís ofensiu que colpeix i fatiga, anada i tornada, almenys quatre cops al dia, anant molt bé. Per això, aquest matí, quan feia un minut escàs que era dalt de l'autobús i aquell home, el nom del qual encara ignoro, pobre, ha canviat l'entrepà de mà i s'ha agafat a la barra amb el braç que tenia més a prop meu, passant-me pel davant mateix de la cara, a fregar del nas, una infinitud d'hores acalorades impregnades a la pell i a la camisa, amb totes les porositats dels seu cos, més aviat ample, generós, lluitant per aflorar i convertir-se en vapor sense que ell volgués ado-

nar-se'n, atacant i violentant al seu entorn, a mi i a tothom amb un mínim de sensibilitat, fent mofa de les més elementals normes de la higiene; llavors, un núvol de sang m'ha cobert els ulls i no he pogut evitar treure la navalla amb accessoris de tallar les ungles que la meua dona em va regalar per reis i començar a punxar-li el costat no sé quantes vegades, fins que he quedat esgotat i ell ha anat aixonant-se cap a terra, en un intent del tot inútil, però explicable, de cobrir unes esclertes per les quals devia sentir que se li escapava la vida. No volia ferir-lo, no el volia ni tan sols agredir o castigar, ha estat un acte reflex; només volia que abaixés el braç, que guardés sota l'aixel·la o que s'empassés tota la sentor insultant i ofensiva, com he dit, incapaç com hauria estat, per l'aspecte brutal que la seva còrpora evidenciava, de comprendre un requeriment fet amb bones paraules, com altres vegades ja m'ha passat, que ni t'escolten o sembla que no entenguin el que dius. Lamento l'incident i sóc el primer consternat per la seva mort i pel meu acte, que, poden ben bé creure'm, m'estremeix només de pensar la fera que tots duem dins i que jo creia dominar absolutament. Aquesta sensació, si no fos pels atenuants que els acabo de presentar, seria un càstig moral suficient. Però m'avindrà a pagar la multa i l'enterrament, i encara miraré d'indemnitzar, en la mesura de les meves possibilitats, la família del pobre desgraciat. Prometo, a més, renunciar eternament al transport públic multitudinari, encara que, ja ho assenyalo ara, això no contribuirà, com tots sabem, sinó a empitjorar la difícil convivència en aquesta ciutat. Agafaré el meu cotxe, aniré amb taxi, encara que tot em resulti econòmicament gravós o, si cal, em traslladaré a peu. Jo mateix m'imposo aquests deures incòmodes que, cal remarcar-ho, només em perjudicaran a mi. Amb una actitud humil, pel bé de la convivència ciutadana, els sol·licito una valoració benèvola del meu cas. Els prego, només, que es posin al meu lloc i mirin d'entendre-ho...

ESCOLA DEL SOL

C. Migdia, 35-45 - C. Sant Pau, 20
Tels. 727 82 46-725 74 61
08201 Sabadell

FARMÀCIA BENESSAT
PERFUMERIA
COSMÈTICA de

Joan Garriga i Barata

Passeig Plaça Major, 37
Telèfon 725 53 53 - SABADELL

 COMERCIAL
ALEMANY

CENTRE DE JARDINERIA,
AGRICULTURA i FORESTAL
Tallers i serveis postvenda

Ctra. Barcelona, 22-26
Tel. 725 63 95 - SABADELL